

cum effectu, casu, quo concipiatur; sed hæc necessitas stat in omnipotentia essentialiter determinata ad sequendum nutum divinæ voluntatis: ergo ut securus sit debet clarè, & certò cognoscere suam omnipotentiam, quæ est potestas executiva rei. Ad modum quo Deus, ut securè decernat effectum, per certa media infallibiliter obtinendum, debet certò cognoscere se habere in sua potestate talia media, & ea esse infallibiliter conjungenda cum effectu: si enim id nesciat, quantum est ex se exponet frustrationi decretum suum.

Hinc ad argumentum in forma, nego majorem, ad cujus probationem distinguo primum consequens: non erit obnoxius frustrationi decreti, materialiter loquendo, concedo: formaliter ex securitate Dei, qui concipiat decretum, certus de ejus infrustrabilitate, nego. Ad additum, nego suppositum majoris, nimirum, quod Deus possit cognoscere naturam sui decreti præcisivè, seu præcindendo à cognitione suæ omnipotentia fundantis ejus infrustrabilitatem, nam infrustrabilitas decreti stat in essentiali necessitate, de eo, quod illo posito, ponatur res decretata; & ea necessitas est prædicatum omnipotentia, quæ necessitata est ad rem ponendam, ex suppositione decreti.

Sed contra: ad securitatem Dei sufficit, quod clarè cognoscat, decretum suum sortiturum effectum; quia *re ipsa sortietur*: ergo ad securitatem Dei sufficit cognitio de effectu re ipsa futuro, medio decreto, & sic non requiretur

cognitio potestatis executivæ, quod est absurdum intentum ab arguente. Ad instantiam; nego antecedens, quia licet ad securitatem aliqualem, & minus perfectam sufficiat illud; non tamen ad securitatem perfectissimam, qualis debet esse Dei: nam ad hanc non sufficit cognitio non frustrationis futuræ, sed ultra requiritur cognitio omnimodæ necessitatis, ut decretum effectum fortietur, quæ necessitas in omnipotentia consistit, juxta dicta: sicut ad infinitam perfectionem in decernendo efficaciter, non sufficit, quod decretum re ipsa non sit frustrandum, sed etiam requiritur ut in eo detur omnimoda necessitas infrustrationis.

SECTIO II.

DE ORDINE PRIORIS, ET

posterioris inter divina decreta.

Altera divinorum decretorum proprietas est ordo: & inquiritur hinc, an inter divina decreta detur ordo prioris, & posterioris, tum inter se, tum cum actibus necessariis? Pro cuius resolutione: Præmitto 1. quod ordo prioritatis rationis inter identificata, tunc datur, quando licet unum extremum re vera, & objectivè non sit prius alio; est tamen per modum nostrum concipiendi cum fundamento in re: sic prædicatum intellectivi in homine est prius prædicatum volitivi. Atque de hac prioritate inter actus liberos Dei (cum præcisè stet in nostro imperfecto modo concipiendi) nullà est difficultas, ideoque de ea quæstio præsens non instituitur.

Præmitto 2. quod prioritas causalitatis physicae, seu productionis realis nequit inter actus Dei liberos reperiri: alioquin daretur realiter eorum productio, quod implicat, cum identificentur adæquatè cum Deo. 3. quod ordo prioris, & posterioris *objectivus* tunc datur, quando unum extremum, virtualiter saltem distinctum ab alio, conducit ad illud aliud, seu verè, & realiter est ratio existendi illud aliud, & non è contra: sic scientia necessaria Dei est prior volitione contingente, quia Deum dirigit, illumque proximè liberum constituit ad concipiendam eam volitionem, ita ut sit à parte rei ratio, quare illa existat, & in sensu reali verum sit: *Deus habet volitionem mundi, quia ad eam scientia necessaria dirigitur, & per illam constituitur liber; non verò è contra.*

Explicatur id amplius: tunc unum decretum est virtualiter prius alio, quando in illud suo modo influat, movendo, & determinando Deum ad illius existentiam: ad modum quo scientia media de efficacia auxilij est prerequisite, & habet prioritatem virtualetm respectu decreti collativi talis auxilij, quia Deum dirigit, & movet ad illud concipiendum constituens divinam libertatem. Similiter intentio finis per media indeterminata, ac proinde virtualiter distincta ab electione est prior electione determinati medij, quia cum sit efficax, movet, & determinat Deum ad aliquod medium eligendum pro consecutione finis.

Talis autem ordo prioritatis, & posteriorita-

tis vocatur, & est *virtualis*, & non *purè realis*, quia est tantum ordo distinctionis virtualis, ratione cuius ea, quæ talem ordinem habent æquivalent realiter distinctis, quoad munus præcedendi, & influendi unum in aliud, videlicet, *moraliter* per motionem, determinationem, aut propositionem conditionis, vel motivi. ut aliud existat. Deinde talis ordo neque potest esse prioritatis *temporis*, cum omnes actus divini sint æqualiter æterni; neque prioritatis *originis*, quæ petit distinctionem realem, ut videre est in divinis Personis, nam talis ordo est inter producents, & productum. His positis.

Nostra conclusio est cum Patribus Ribadeneira de voluntate, disputatione 21. capite 20. Herrera quæstione 17. sectione 2. & communi nostratium, contra Patres Sparsa, Munieffa, Aranda, Ramirez, & paucos Recentiores, quos latè impugnavi, Tractatu de Incarnatione, parte 1. dissert. 5. sectione 3. inter plures actus liberos Dei, tum inter se, tum respectu actuum necessariorum datur ordo *intrinsicus objectivus* virtualis prioritatis, & posterioritatis. Probatum conclusio à priori de actibus liberis inter se: ut inter duos actus liberos Dei v. g. inter duo decreta A. B. detur ordo objectivus intrinsicus prioritatis, & posterioritatis solum requiritur, & quod virtualiter distinguantur, & quod A. realiter sit ratio existendi B. non è contra; sed plura Dei decreta, & virtualiter inter se distinguuntur, & unum realiter est

ratio existendi aliud : ergo inter plura datur talis ordo.

Probatur prima minoris pars : volitio applicativa omnipotentiae ad actum liberum creaturae est indifferens , ut dissertatione sequenti , sectione 2. probabimus ; & praedefinitio tam *formalis* , quam admittit Sparsa , quam *virtualis* ejusdem actus , admittit , & necessario admittenda ab omnibus nostris , non est indifferens , sed connexa : ergo illis conveniunt contradictoria , nimirum , *esse indifferens* , *non esse indifferens* , ac per consequens virtualiter intrinsecè distinguuntur. Ulterius : decretum collativum gloriae , in praemium meritorum , essentialiter supponit merita , cum à scientia visionis eorum dirigatur : ergo essentialiter supponit decretum de existentia hominis merentis , & de ejus libertate ; sed hoc decretum non supponit illud , ut patet : ergo illis contradictoria conveniunt , quod est virtualiter intrinsecè distingui.

Probatur secunda pars minoris : illud decretum , quod necessario requiritur ad existentiam alterius est realiter , & praecindendo à nostris conceptibus , ratio existendi alterum ; sed aliqua divina decreta necessario requiruntur ad existentiam aliorum , v. g. decretum de existentia hominis merentis , necessario requiritur ad decretum praemians illius merita ; & ad odium , quo Deus odit peccatorem necessario requiritur decretum de peccatoris existentia , & sic de alijs : ergo aliqua sunt decreta , quorum unum est ratio existendi aliud ; ac per consequens datur

tur inter ea ordo intrinsecus objectivus prioritatis , & posterioritatis.

Probatur denique conclusio de ordine inter actus liberos , & necessarios Dei , ratione jam insinuata , praemitto 3. scientia naturalis de bonitate , & possibilitate creaturae distinguitur virtualiter intrinsecè , à decreto talis creaturae , nam hoc decretum est contingens , & defectibile ; illa autem scientia indefectibilis , & necessaria ; sed illa scientia naturalis realiter , & praecindendo à nostro modo concipiendi praecedit ad tale decretum , seu est à parte rei ratio existendi illud , cum sit cognitio ad illud concipiendum alliciens , ideoque ex parte actus primi ad illud se tenens : ergo datur ordo objectivus intrinsecus prioritatis , & posterioritatis inter scientiam naturalem , & decretum ; sed scientia naturalis est actus necessarius , & decretum est actus liber : ergo inter actus liberos Dei , & necessarios datur talis intrinsecus ordo.

Sed contra argues primo : Ex Divo Thoma 1. part. quaest. 20. art. 6. corpore aiente : *Deus autem sicut uno actu , omnia in essentia sua intelligit , ita uno actu vult omnia in sua bonitate. Unde sicut in Deo intelligere causam , non est causa intelligenti effectum , sed ipse intelligit effectum in causa ; ita vellet finem non est ei causa volendi ea , quae sunt ad finem , sed tamen vult ea , quae sunt ad finem ordinari in finem : vult ergo hoc esse propter hoc , sed non propter hoc vult hoc.* Quibus ex verbis duo contra conclusionem argumenta deducuntur.

Primum sic: juxta D. Thomam, ut Deus cognoscat effectum, & causam, non datur duplex actus intellectus virtualiter distinctus: ergo ut intendat finem, & eligat media non datur duplex actus voluntatis distinctus virtualiter; sed si inter aliquos actus liberos Dei daretur distinctio virtualis, maximè inter intentionem finis, & electionem mediorum: ergo actus liberi Dei non distinguuntur inter se virtualiter. Secundum sic: si ullus actus liber esset à parte rei ratio existendi aliud, Deus propter hoc vellet hoc, seu vellet unum, quia vult aliud; sed juxta Divum Thomam hoc est falsum, quia Deus solum vult, quod ex parte objecti una res sit, quia datur alia, indeque juxta illum solum datur ordo ex parte objecti voliti; non verò ex parte volitionis: ergo inter volitiones non datur ordo prioritatis, & posterioritatis.

Præmitto ad solutionem ex Patre Herrera supra numero 23. quod in hoc textu non negat Divus Thomas, Deum pro sua libera voluntate posse velle unum, quia vult aliud, seu ex uno actu ad alium moveri, sed potius hoc alibi tenet, nam eadem prima parte, quæstione 23. articulo 4. corpore, docet: electionem præsupponi ad prædestinationem, & dilectionem supponi ad electionem. Tertia itidem parte, quæstione 1. articulo 3. ad secundum, ait, quod *prædestinationatio præsupponit, præscientiam futurorum*: solum ergo intendit, non inferri ex ordine reali inter causam, & effectum, ordinem eam realem inter decretum causæ, & decretum effectus, quia

quia potest Deus per unicum virtualiter decretum utrumque velle, cum in hoc nullum sit inconveniens, sicut per unicum virtualiter actum intellectus utrumque intelligit.

Ex his ad formam concessio textu, juxta datam explicationem, ad primum argumentum distinguo consequens: non datur necessario, concedo: non datur pro libera Dei voluntate, nego, & secundam etiam consequentiam: nos enim non dicimus, semper dari ordinem inter actus liberos Dei, sed tantum quando Deus ex uno movetur ad aliam, vel pro suo libito, vel attenda speciali natura actus, uti in decreto applicativo, & prædefinitione. Ad secundum distinguo minorem: hoc est falsum universaliter, nego; particulariter, seu in aliquo casu particulari, concedo. Ad probationem inclusam dic: vel quod Divus Thomas intelligitur, ut explicatum est in præmissis, vel quod solum vult, actus liberos non habere ordinem distinctionis realis, qualem habent objecta decretata, nimirum, causa, & effectus, finis, & media.

Argues secundo à ratione: ubi vera, & realis distinctio non intercedit, non datur verus, & realis ordo prioritatis, & posterioritatis; sed inter actus Dei, tam liberos, quam necessarios non intercedit vera, & realis distinctio: ergo nec talis verus, & realis ordo. Minor est indubitata, & major constat, quia lumine naturæ notum est, nil posse esse prius realiter se ipso. Ulterius: tam infinita est Dei capacitas ad volendum, quam capacitas ad intelligendum; sed

sed quia hæc est infinita, unico simplici actu omnia cognoscit: ergo & illa unico simplici actu omnia vult, ac per consequens repugnat ordo diversus inter decreta, cum repugnet distinctio decretorum.

Præmitto ad solutionem: quod cum prioritas objectiva, à nobis admiffa, stet in eo, quod unum decretum determinetur, seu moveatur ex alio, solum sufficit ad illam ea distinctio, vi cujus detur motio, & determinatio talis, ut in sensu reali verum sit *A esse rationem existendi B. & non é contra*: cum autem ad id sufficiat distinctio intrinseca virtualis, ut patet exemplo scientiæ necessariæ, quæ est directio, & intentionalis motio ad volitionem contingentem, & tamen solum virtualiter ab ea distinguitur; fit, quod ad verum, & realem ordinem prioritatis non requiratur in nostro casu distinctio vera, & realis, sed virtualis dumtaxat.

Hinc in forma distinguo majorem: ubi vera, & realis distinctio non intercedit, non datur verus, & realis ordo, si aliunde non detur alia sufficiens distinctio, ut verus, & realis ordo intelligatur, concedo; si detur, nego, & distinguo probationem majoris: nil posse esse prius realiter se ipso, se ipso tam realiter, quam virtualiter, concedo; se ipso præcisè realiter, nego. Ad additum distinguo minorem: unico simplici realiter actu, concedo; simplici virtualiter, nego, & similiter distinguo consequens. Etenim, ut jam dixi, in tractatu
de

de scientia absoluta, *divina scientia simplicis intelligentiæ, mediæ, & visionis*, distinguuntur inter se virtualiter; suntque in diversis signis: plura etiam divina decreta virtualiter distinguuntur, juxta probationem conclusionis. Nec multiplicitas virtualis decretorum obstat divinæ simplicitati, & quia solum est per æquivalentiam, & quia ad eam ponendam datur fundamentum urgens.

SECTIO III.

DE VARIIS GENERIBUS

decretorum.

Plura sunt genera, seu melius species decretorum. Nam primo decretum aliud est *efficax*, aliud *inefficax*: efficax est illa divina voluntas, per quam Deus, ita vult, quod existat objectum, ut ex modo illud volendi, & ex modo tendendi ad hoc ut existat, Deus maneat ad illius existentiam determinatus; unde ad efficaciam decreti non sufficit quævis intrinseca connexio cum objecto voluto, sed requiritur, quod ita vehementer in illud tendat, ut ex ea vehementi inclinatione Deus determinetur ad existentiam objecto dandam. Decretum vero inefficax est; ea voluntas, quæ ita tendit in objectum ut sit, ut ex modo tendendi non maneat determinatus Deus ad dandam ei existentiam.

Atque hæc voluntas inefficax duplex est: prima, quæ appellatur *simplex complacentia*, & est illa